

Program Operațional Comun
România-Republica Moldova 2014-2020

MANAGEMENT-UL BOLILOR CARDIOVASCULARE

CURRICULUM DE CURS PENTRU MEDICI

<https://cardioscope.eu>

Aceste proiect este finanțat de
Uniunea Europeană

România-Republica Moldova
ENI-COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ
www.ro-md.net

Ordinul Asistenților Medicali Generaliști,
Moașelor și Asistenților Medicali din România
Filiala Iași

Acest material a fost produs cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Conținutul este doar în responsabilitatea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România Filiala Iași/Institutului Medico Sanitar Public Spitalul Raional Ungheni și nu poate fi considerat, în nici o circumstanță, ca reflectând poziția Uniunii Europene sau a Programului Operațional Comun România - Republica Moldova 2014-2020.

Autor: Dr. Rusu Vadim
Instituția Medico Sanitară Publică
Spitalul Raional Ungheni Republica Moldova

Livrabil în cadrul Proiectului

Rețea comună pentru managementul bolilor
cardiovasculare în regiunea transfrontalieră
România – Republica Moldova

CARDIOSCOPE

Proiect finanțat de Uniunea Europeană prin Programul
Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-
2020 prin intermediul Instrumentului European de
Vecinătate (ENI 2SOFT/4.1/80).

Implementare: 20.02.2020-19.05.2021

Implementat de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști,
Moaşelor și Asistenților Medicali din România Filiala Iași
și Institutul Medico Sanitar Public Spitalul Raional
Ungheni, Republica Moldova.

<https://cardioscope.eu>

INTRODUCERE

Boala cardiovasculară (CVD) reprezintă un grup de boli ale inimii și vaselor sangvine. Aceasta rămâne pînă în prezent principala cauză a deceselor la nivel mondial. În 2016 peste 17,9 milioane de oameni au murit din cauza CVD, numărul de decese fiind la fel de frecvent atât în rândul femeilor, cât și a bărbaților. Din numărul total de persoane decedate peste 3 milioane de persoane au avut sub 60 de ani, iar decesul acestora ar fi putut fi în mare măsură prevenit. Procentul cazurilor de deces prematur de CVD variază de la 4% în rândul țărilor cu venituri mari la 42% în rândul țărilor cu venituri mici, fapt ce duce la creșterea inegalității între țări și grupurile de populație în ce privește incidența CVD și efectele acestora.

În structura deceselor cauzate de bolile sistemului cardiovascular (circulator) predomină: cardiopatia ischemică, bolile cerebro-vasculare, infarctul miocardic acut, cardiopatia hipertensivă.

În situația CVD îmbunătățirea rezultatelor poate fi obținută prin diagnosticarea timpurie a acestor boli și identificarea cazurilor cu risc înalt de CVD. În acest scop se utilizează o serie de instrumente disponibile de diagnosticare (de exemplu, măsurarea parametrilor clinici și de laborator, utilizarea HeartScore pentru evaluarea riscului cardiovascular, folosirea dispozitivelor de măsurarea a tensiunii arteriale).

Rolul asistenței medicale primare în prevenirea și controlul CVD este major. Încât CVD sunt asimptomatice în stadii incipiente, utilizarea acestor instrumente ar trebui să fie de natură preventivă și să aibă ca scop identificarea persoanelor cu risc de atacuri de cord și accidente vasculare cerebrale. În țările cu venituri mici și medii, screeningul întregii populații este complicat de implimentat din cauza costurilor economice, prin urmare, pentru depistarea primară și diagnosticarea CVD, se utilizează screeningul centrat al persoanelor care îndeplinesc anumite criterii (de exemplu, populația adultă care a ajuns

la o anumită vârstă este supusă screeningului).

Majoritatea bolilor cardiovasculare pot fi prevenite prin excluderea factorilor de risc, cum ar fi consumul de tutun, alimentația nesănătoasă, inactivitatea fizică, consumul de alcool, reducerea obezității, aplicând strategii naționale care ar viza întreaga populație.

·Persoanele cu CVD sau cu risc ridicat pentru aceste boli (existența unuia sau mai multor factori de risc, cum ar fi hipertensiunea arterială, diabetul, hiperlipidemia sau o boală deja dezvoltată) au nevoie de identificare timpurie și asistență prin consiliere, iar dacă este necesar administrarea unui tratament medicamentos.

RELEVANȚA PENTRU PERSONALUL MEDICAL

1. Îmbunătățirea rezultatelor obținute prin diagnosticarea timpurie a acestor boli și identificarea persoanelor cu risc înalt de CVD. În acest scop se vor utiliza o serie de instrumente disponibile de diagnosticare (de exemplu, măsurarea parametrilor clinici și de laborator, utilizarea HeartScore pentru evaluarea riscului cardiovascular, folosirea dispozitivelor de măsurarea a tensiunii arteriale).
2. Înțelegerea rolului asistenței medicale primare în prevenirea și controlul CVD utilizând instrumente de natură preventivă, ce vor avea ca scop identificarea persoanelor cu risc de atacuri de cord și accidente vasculare cerebrale.
3. Utilizarea screening-ului centrat al persoanelor care îndeplinesc anumite criterii (de exemplu, populația adultă care a ajuns la o anumită vârstă) pentru depistarea precoce și diagnosticul de CVD.

SCOPUL CURSULUI

● Curriculum are ca scop însușirea de către medici a unui set de competențe profesionale care vor califica persoanele instruite să implementeze programul de monitorizare și prevenire a complicațiilor în rândul persoanelor cu risc înalt de dezvoltare a afecțiunilor cardiovasculare.

- Metodologia include instrumente de identificare a persoanelor cu risc înalt utilizând Heart Score.
- Grupul țintă este alcătuit din medici din cadrul medicinei primare, medicinei specializate de ambulator, medici din sector spitalicesc.
- Curriculumul este structurat în 4 module.

Scopul cursului: Însușirea de către medici a unui set de cunoștințe avansate cu privire la strategii de management a OMS, aplicarea unor instrumente specifice și metode de efectuare a screening-ului, precum și depistarea precoce a afecțiunilor cardiovasculare.

STRUCTURA CURSULUI PENTRU MEDICI

Cursul constă din **4 module:**

Modulul I. Dispoziții generale în strategie, management (1 oră)

Modulul II. Heart Score (Systemic Coronary Risk Evaluation) (2 ore)

Modulul III. Cardiopatia ischemică - factori de risc (3 ore)

Modulul IV. Partea practică. Studii de caz. (2 ore)

MODULUL I. STRATEGII DE MANAGEMENT ALE ORGANIZAȚIEI MONDIALE A SĂNĂȚĂII

Training

Rezultatele învățării	Descrierea conținutului	Metode	Criterii de evaluare	Materiale și echipamente	Durata
Să fie capabili să explice strategia OMS în managementul bolilor cardiovasculare	Rolul asistenței medicale primare în prevenirea și controlul bolilor cardiovasculare	– Prezentare Power point	Cunoaște strategia OMS în managementul controlului afecțiunilor cardiovasculare	Computer (Rețea Wi-Fi) Videoproiector	20 min
Să cunoască principiile de monitorizarea a bolilor cardiovasculare	Monitorizarea bolilor cardiovasculare în dependență de patologia cardiovasculară și vârsta grupului țintă	– Prezentare Power point	Abilitatea de a identifica persoanele cu risc major de dezvoltare a afecțiunii cardiovasculare, de a identifica grupul de risc, identifica factorii de risc.	Computer (Rețea Wi-Fi) Videoproiector	20 min
Să poată alege metodele optime pentru depistarea precoce a afecțiunilor cardiovasculare și identificarea factorilor de risc	Categoriile persoanelor cu risc major de dezvoltare a afecțiunii cardiovasculare, factorii de risc	– Prezentare Power point	Cunoaște criteriile de selectare a persoanelor din grupuri cu risc sporit de dezvoltare afecțiunii cardiovasculare	Computer (Rețea Wi-Fi) Videoproiector	20 min

MODULUL II. HEART SCORE (SYSTEMIC CORONARY RISC EVALUATION)

Training

Rezultatele învățării	Descrierea conținutului	Metode	Criterii de evaluare	Materiale și echipamente	Durata
Să poată recunoaște persoanele din categorii de risc folosind HeartScore	Evaluarea persoanelor și calcularea riscului cardiovascular global utilizând HeartScore	<ul style="list-style-type: none"> Prezentare Power point Lucru în echipă 	Să poată optimiza procesele de reducere a riscului cardiovascular la persoane cu risc înalt	Computer (Rețea Wi-Fi), Videoprojector Tabele HeartScore	30 min
Să poată identifica cele mai optime examinări medicale în vederea diagnosticului precoce al bolilor cardiovasculare	Identificarea pacienților cu risc crescut > 5% care necesită examene medicale de specialitate suplimentare; (cardiologie, diabet zaharat, nutriție și boli metabolice, nefrologie și altele, după caz) în vederea diagnosticului precoce al bolilor	<ul style="list-style-type: none"> Prezentare Power point, Brainstorming Discuții în grup 	Cunoaște criteriile aplicării măsurilor optime de prevenire a riscului cardiovascular	Computer (Rețea Wi-Fi) Videoprojector	30 min
Se cunoaște diagramele Heart Score	Diagramele HeartScore, principii de utilizare	<ul style="list-style-type: none"> Prezentare Power point, Lucru în echipă 	Să poată utiliza diagramele Heart Score	Computer (Wi-Fi network), Videoprojector Tabele HeartScore	1 oră

MODULUL III. AFECȚIUNILE CARDIOVASCULARE

Training

Rezultatele învățării	Descrierea conținutului	Metode	Criterii de evaluare	Materiale și echipamente	Durata
Cunoașterea principalilor grupuri de afecțiuni cardiovasculare	Hipertensiune arterială Cardiopatie ischemică Boala cerebrovasculară Tulburări de ritm cardiac.Afecțiuni cardiace congenitale și dobândite	- Prezentare Power point - Discuții în grup	Recunoaște structura CVD	Computer (Rețea Wi-Fi) Videoprojector	1 oră
Cunoașterea și identificarea tipului de cardiopatie ischemică, mecanismului fiziopatologic și a factorilor de risc	Tipuri de cardiopatie ischemică Mecanism fiziopatologic Cauze și factori de risc Semne și simptome	- Prezentare Power point - Discuții în grup	Recunoaște diferențele dintre Cardiopatie ischemică cronică dureroasă și cardiopatia ischemică nedureroasă Recunoaște mecanisme, cauze și factorii de risc	Computer (Rețea Wi-Fi) Videoprojector	2 ore

MODULUL IV. STUDIUL DE CAZ

Training

Rezultatele învățării	Descrierea conținutului	Metode	Criterii de evaluare	Materiale și echipamente	Durata
Să înțeleagă principiile de evaluare a persoanelor și calcularea riscului cardiovascular global utilizând HeartScore	Evaluarea riscurilor folosind modelul HeartSCORE	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare - Power point - Discuții în grup - Lucru în echipă - Exercițiu practic <ul style="list-style-type: none"> - Simulare - Brainstorming 	Să cunoască probabilitatea dezvoltării unui anumit eveniment advers din sistemul cardiovascular (inclusiv decesul cauzat de o boală cardiovasculară sau complicație) în următorii 10 ani	Computer (Rețea Wi-Fi) Videoproiector Documente multimedia flipchart, markere, Tabele HeartScore	1 oră
Să cunoască metodologia consultării unui pacient cu cardiopatie ischemică	Cardiopatie ischemică Culegerea de date Examen obiectiv Probleme și cauzele bolii Elaborarea planului de micșorare a riscului cardiovascular	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare - Power point - Discuții de grup - Lucru în echipă - Exercițiu practic <ul style="list-style-type: none"> - Simulare 	Să cunoască mecanismele de analiză și interpretare a datelor obținute Structura de nevoi Propune soluții pentru a micșora riscul cardiovascular	Documente multimedia, flipchart, Markere, Electrocardiograf, Tensiometru, Pulsximetru	1 oră

BIBLIOGRAFIE

1. Raevschi E. Mortalitatea cardiovasculară prematură în Republica Moldova. Chișinău: Elan Poligraf, 2017.
2. Raevschi E., Obreja G., Ababii I., Serbulenco A., Tabuncic N. Ghid național privind supravegherea factorilor de risc pentru bolile netransmisibile. Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 745 din 14 iunie 2018.
3. Raevschi E. Managementul supravegherii factorilor de risc în reducerea mortalității cardiovasculare premature a populației Republicii Moldova, link:
http://www.cnaa.md/files/theses/2019/54631/elena_raevschi_thesis.pdf
4. Benjamin E. et al. Heart Disease and Stroke Statistics –2017 Update. A Report From the American Heart Association. In: Circulation, 2017. Link:
<http://circ.ahajournals.org/content/early/2017/01/25/CIR.0000000000000485>
5. European Heart Health Charter, link: <http://www.heartcharter.org>
6. European Society of Cardiology. CVD Prevention in Clinical Practice (European Guidelines on), 2016. Link:
<https://www.escardio.org/Guidelines/Clinical-Practice-Guidelines/CVD-Prevention-in-clinical-practice-European-Guidelines-on>
7. Institute for Health Metrics and Evaluation. Moldova country profile 2015. Link:
<http://www.healthdata.org/moldova>
8. Cardiovascular disease risk factors, link:
<http://www.world-heart-federation.org/press/fact-sheets/cardiovascular-disease-risk-factors/>
9. Risk factors for cardiovascular disease (CVD), link:
https://heartuk.org.uk/files/uploads/documents/huk_fs_mfs1_riskfactorsforchd_v2.pdf

Date de contact

tel: +40 232 240 695

proiect.cardioscope@gmail.com

<https://cardioscope.eu>

<https://www.facebook.com/cardioscop.proiect>

<https://twitter.com/cardioscopeEU>

„Uniunea Europeană este alcătuită din 28 de state membre care au decis să își unească treptat cunoștințele, resursele și destinele. Împreună, pe o perioadă de extindere de 50 de ani, au construit o zonă de stabilitate, democrație și dezvoltare durabilă, menținând totodată diversitatea culturală, toleranța și libertățile individuale. Uniunea Europeană se angajează să împartă realizările și valorile sale cu țările și popoarele dincolo de granițele sale”.